

Историците твърдят, че са успели да съберат заедно най-древната в света

таблица за умножение, в основата на която е цифрата 10. Математическият документ е

Преди пет години Пекинският университет Синхуа (Tsinghua University) получил в дар почти 2500

Изследователите от Синхуа успели да определят по съдържанието на въглеродни изотопи, че

Всяка лента има 7-12

1/2	1	2	3	(4)	(5)	6	7	8	9	10	20	(30)	40	50	60	70	80	90	.	
45	90	180	270	(360)	(450)	540	630	720	810	900	1800	2700	3600	4500	5400	6300	7200	8100	.	90
40	80	160	240	(320)	(400)	480	560	640	720	800	1600	2400	3200	4000	4800	5600	6400	7200	.	80
35	70	140	210	280	350	420	490	560	630	700	1400	2100	2800	3500	4200	4900	5600	6300	.	70
30	60	120	180	240	300	360	420	480	540	600	1200	1800	2400	3000	3600	4200	4800	5400	.	60
25	50	100	150	200	250	300	350	400	450	500	1000	1500	2000	2500	3000	3500	4000	4500	.	50
20	40	80	120	160	200	240	280	320	360	400	800	1200	1600	2000	2400	2800	3200	3600	.	40
15	30	60	90	120	150	180	210	240	270	300	600	900	1200	1500	1800	2100	2400	2700	.	30
10	20	40	60	80	100	120	140	160	180	200	400	600	800	1000	1200	1400	1600	1800	.	20
5	10	20	30	40	50	60	70	80	90	100	200	300	400	500	600	700	800	900	.	10
4 1/2	9	18	27	36	45	54	63	72	81	90	180	270	360	450	540	630	720	810	.	9
4	8	16	24	32	40	48	56	64	72	80	160	240	320	400	480	560	640	720	.	8
3 1/2	7	14	21	28	35	42	49	56	63	70	140	210	280	350	420	490	560	630	.	7
3	6	12	18	24	30	36	42	48	54	60	120	180	240	300	360	420	480	540	.	6
2 1/2	5	10	15	20	25	30	35	40	45	50	100	150	200	250	300	350	400	450	.	5
2	4	8	12	16	20	24	28	32	36	40	80	120	160	200	240	280	320	360	.	4
1 1/2	3	6	9	12	15	18	21	24	27	30	60	90	120	150	180	210	240	270	.	3
1	2	4	6	8	10	12	14	16	18	20	40	60	80	100	120	140	160	180	.	2
1/2	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	20	30	40	50	60	70	80	90	.	1
1/2	1/2	1	1 1/2	2	2 1/2	3	3 1/2	4	4 1/2	5	10	15	20	25	30	35	40	45	.	1/2

е разположена

вертикална редица от древна китайска калиграфия, написана с черно мастило. Историците вед

“Нишките, използвани за свързване на ръкописите в древен свитък, отдавна са изгнили – разка

Но 21 бамбукови ленти не приличали на останалите. На тях имало само цифри. Оказало се, че т

“Когато успяхме да разположим лентите правилно, възникна матрична структура – обяснява Фе

© Research and Conservation Centre for Excavated Text/Tsinghua University

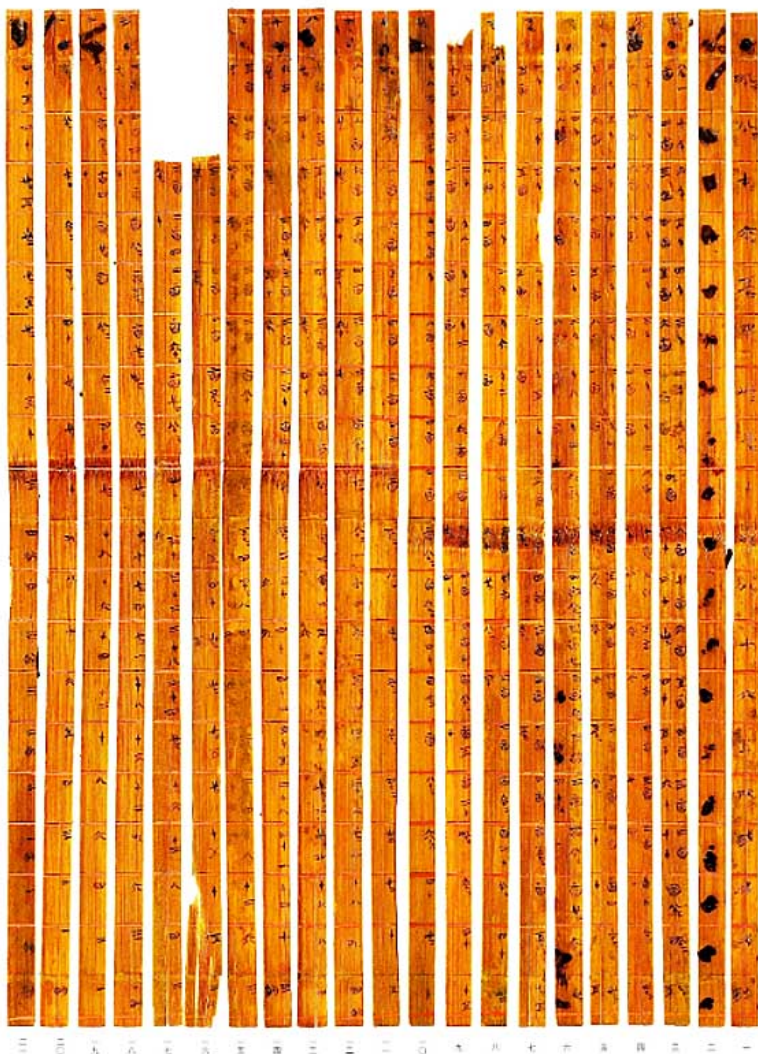
Както и в привичната ни съвременна таблица за умножение, пресичането на редовете и колони

Числата, които не са представени непосредствено в таблицата, може да се умножават допълни

Според изследователите тази необикновена таблица за умножение е използвана от древните ч

“При желание тази матрица може да послужи дори за изчисляване на квадратни корени – твърд

Най-старата от известните досега китайска таблица за умножение се отнася към управлението

династията Цин (221-206 г. пр.н.е.). Тя е записана във форма на кратки съждения, като например

Преди около 3000 години таблица за умножение са ползвали и древните вавилонци, но нейна ос

Откритата от китайците таблица за умножение се отнася към епохата, предшестваща обединен